

is active and useful [4].

Every year the interest in the problem of the legal protection of intellectual property grows and this can be understood from the activities of state policy on the protection of rights by restoring and protecting violated rights, ratification of international agreements and treaties. This allows the creators of intellectual property to feel freer in the field of intellectual activity, having the opportunity through legal activity to register their rights and protect if it is necessary.

Literature

1. Legal regulation of intellectual property in Ukraine. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_4487
2. Convention Establishing the World Intellectual Property Organization of 1967. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_169#Text
3. The Constitution of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Protection of intellectual property rights: norms of international and national legislation and their law enforcement. URL: <http://www.nsj.gov.ua/files/1378882678IPR%20Manual%20UKR.pdf>
5. National strategy for the development of intellectual property: expert assessments. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=597:intelektualna-vlasnist-2&catid=71&Itemid=382
6. Protection of intellectual property rights. URL: <http://blp.sm.gov.ua/index.php/uk/potochna-diyalnist/bilopilske-byuro-pravovoji-dopomogi/15977-zakhist-prav-intelektualnoji-vlasnosti>
7. Commercial Procedural Code of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
8. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=63d57d25-7468-4e9a-8434-c01a5c40f932&title=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>

УДК 343.46 (043.2)

Процко В.М., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Філінович В.В., к.ю.н.

ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ІТ-ПРАВА

ІТ-індустрія являється найбільш перспективною інтелектуальною галуззю. Вільний і швидкий доступ до Інтернету створює підґрунтя для безлічі шахрайських схем та інших правопорушень, що стосуються обробки персональних даних, чи прав інтелектуальної власності. Актуальність досліджуваної мною теми визначається тим, що в сучасних

умовах важко боротись зі злочинами в ІТ-сфері через деякі прогалини в законодавстві, а сам факт вчинення найчастіше важко довести.

Основними нормативно-правовими актами, що встановлюють відповідальність за злочини в ІТ-сфері являються: Цивільний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Закони України «Про основи національної безпеки», «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», тощо. Необхідно зазначити, що боротьба з правопорушеннями у сфері використання комп'ютерних технологій вимагає адекватних засобів протидії, інтенсивного впровадження інновацій у роботу правоохоронних органів для своєчасного їх виявлення, кваліфікованого розслідування і профілактики, що досить важко зробити з огляду на те, що ІТ-сфера розвивається швидше, аніж саме законодавство.

Одним із способів вчинення кримінального правопорушення у сфері комп'ютерних технологій є, наприклад, використання з кримінально-протиправною метою шкідливих програмних продуктів. Заражені «комп'ютери-жертви» без згоди на це їх власників стають учасниками botnet-мереж. За подібні правопорушення відповідальність настає згідно з Кримінальним кодексом України (далі – КК України) [1]. Стосовно цього, вчений Н.В. Карчевський зазначав, що кримінальні правопорушення в сфері використання інформаційних технологій є суспільно небезпечними, винними, а також заподіюють шкоду відносинам у сфері реалізації інформаційної потреби згідно з КК України [2, с. 11]. Фактично у його праці випускається з думки, що правопорушення у сфері авторських і суміжних прав теж заподіюють шкоду відносинам у сфері реалізації інформаційних потреб, а це суперечить іншим законодавчим актам, таким як Закону України «Про авторське право і суміжні права» [3].

Коли порушуються права інтелектуальної власності, то відповідальність настане лише за умов наявності факту протиправної поведінки, завданої шкоди, зв'язку між діями і вини [4]. Та ще досі залишається дискусійним питання щодо засвідчення нотаріусами вірності електронних документів, знімків екрана та інших наданих даних. Тож в цьому випадку порушується навіть перша умова, необхідна для захисту власних прав.

Підсумовуючи усю зазначену інформацію, варто зробити такий висновок: при захисті від правопорушень існує багато нюансів і умов, якими правопорушники користуються і стають більш витонченими. Особисто я вважаю, що ІТ-компанії та досвідчені фахівці повинні співпрацювати у вдосконаленні законодавства, вказуючи на його недоліки. ІТ-діяльність є надзвичайно прогресивною, але дана тематика потребує подальших досліджень, вдосконалення законодавства, введення

нової термінології та нового бачення законодавцем проблем ІТ-сфери.

Література

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Карчевський Н.В. Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 21 жовт. 2016 р. Одеса: ОДУВС, 2016. С. 10-15.

3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.

4. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Вищого господарського суду України № 12 v0012600-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text>.

УДК 347.775(043.2)

Раковчен А.А., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Філінович В.В., к.ю.н.

ПОНЯТТЯ «НОУ-ХАУ» І ДОГОВОРИ ПРО ЙОГО ПЕРЕДАЧУ

Одним із основних напрямів розвитку цивілізації в ХХІ столітті можна визначити глобальну інформатизацію. Разом із розвитком інформатизації виникає проблема захисту інтелектуальної діяльності людини, якою тепер все доволі легше заволодіти. Вже тривалий час до результатів інтелектуальної власності входить «ноу-хау».

Термін «know-how» вперше використано у 1916 році в США у рішенні судової справи «Дюранд проти Брауна». Саме з цього моменту з'являється термін «ноу-хау», який використовується дотепер. У зарубіжних правових системах поряд із терміном «know-how» (США, Великобританія, Німеччина) використовуються терміни «trade secret» (діловий секрет) (США), «secret de fabrique» (виробничий секрет), «savoir-faire» (ноу-хау) (Франція).

Незважаючи на зростаючу популярність, ноу-хау залишається одним із найменш вивчених і регламентованих об'єктів інтелектуальних прав. Ноу-хау – це специфічний об'єкт інтелектуальної власності, який охороняється в режимі комерційної таємниці. В силу своєї подвійності ноу-хау, з одного боку, охороняється як результат інтелектуальної діяльності, на який у власника прав виникають виняткові права, а з іншого боку, – це конфіденційна інформація, охорона якої здійснюється шляхом встановлення режиму комерційної таємниці [1, с. 118].